

इध्मति (इ० + भृ०) adj. mit Herbeischaffung des Brennholzes beschäftigt: दीदयदितुभ्यं सोमैभिः सुवन्दुभीतिरिध्मतिः पक्व्युक्तेः RV. 6, 20, 13. इध्मवाह (इ० + वा०) m. N. pr. ein Bein. Dṛḍhasju's MBu. 3, 8642. Dṛḍhadasju's Kān. in Z. d. d. m. G. 7, 583. इध्मवाहवद् (sic) दृढाद्यु-तवत् PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 59, 15.

इध्या (von इध् f. das Entzünden, s. वाजेध्या).

इध् vielleicht für इद्ध (von इध् mit suff. त्र) in अग्नीध्र und अग्नीध्र, da die Ableitung mit र von अग्नीध्र aus Mangel an Analogien einigen Anstoss erregt.

I. इन्, इनीमसि (SV. s. u. 2.), इनेति; इनुहि, इनुः; imperf. ऐनेत्; partic. इनित (s. — उप); II. इन्व्, इन्वति; perf. इन्वरे. Der erste Stamm hat sich aus 3. इ entwickelt, der zweite aus dem Thema इनु. 1) eindringen auf; drängen, treiben; fördern, befördern: ते किन्विरु त इन्वरे त इष्यत्यानुषक् sie treiben, sie drängen, sie eilen ohn' Unterlass RV. 5, 6, 6. स्रवायमाण इन्वसि शत्रुमति न विन्दसि 1, 176, 1. अदिन्वसि वनिने धूमकेतुना 94, 10. स धर्ममिन्वात्परमे सधस्यै er treibe seine Gluth zum höchsten Ort 10, 16, 10. या रुचा ज्ञातवेदसो देवत्रा कव्यवाहनीः । तामि-र्नो यत्समिन्वतु 188, 3, 8, 13, 22. वृष्टिमव दिव इन्वतम् schicket Regen vom Himmel herab 7, 64, 2. वार्वमिन्वसि du stosset einen Laut aus 9, 107, 21. तेषामभिगूर्तिर्न इन्वतु 1, 162, 6, 12. स धीना योगमिन्वति 18, 7, 141, 4, 10. विश्वं स धेते त्रिविणं यमिन्वसि 5, 28, 2. 7, 84, 2. इन्ने सोमः सक् इन्व-न्मदीय auf Indra Kraft äussernd zur Begeisterung 9, 97, 10. पेयो धेनु-नो रसमोषधीनो जवमर्वतो कवयो य इन्वथ AV. 4, 27, 3. — 2) Gewalt brauchen, zwingen: न किं देवा इनीमसि (RV. मिनोमसि) न क्या योपया-मसि SV. 1, 2, 2, 4, 2. bewältigen, verdrängen, abhalten: नहि वा रोदसी उभे स्रवायमाणमिन्वतः RV. 1, 10, 8. द्वेषो अग्ने इनापि मर्तात् 4, 10, 7. इनु द्वेषासि सद्यक् 9, 29, 4. — 3) in der Gewalt haben, schalten, verfügen über; einer Sache oder Kunst mächtig sein, vermögen; besitzen: स हि ष्मा दानमिन्वति वसूनां च ममना RV. 1, 128, 5. 5, 30, 7. य इन्वति त्रिवि-णासि 6, 3, 1. पोता विश्वं तदिन्वति 2, 3, 2. 3, 4, 5. नान्य इन्नात्कारणां भूय इन्वति 8, 15, 11. अत इनापि कर्वरा पुत्रिणां 10, 120, 7. 8, 39, 5. यस्मै त्वं व-सो दानाय मंहेसे स रायस्योषमिन्वति VĀLAKH. 4, 6. — Von dieser Wurzel stammen इन्, इन्द् und इन्स्. Nach NAIGH. 2, 14 ist इन्वति ein Gaitikerm, nach 18 ein व्याप्तिकर्म; vgl. DHĀTUP. 15, 78.

— आ herbeischaffen: स हि ष्मा जरितुभ्य आ वाजं गोमन्तमिन्वति RV. 9, 20, 2.

— उप einzwängen: यदेवेदं शिरसांसौ चात्तरोपेनितमिव ङाट. Br. 3, 3, 18. यदेवेदं संबन्धनं चात्तरोपेनितमेव eingedrückt, eingeschnürt, einge-kerbt 7, 4, 12.

— प्र emportreiben: सिन्धुर्न तोदः प्र नीचीरिनेत् RV. 4, 68, 10 (5). प्रा-णांसि समुद्रियाण्येनोः 4, 16, 7.

— प्रति befördern: (राजा) रातकव्यः प्रति यः शासमिन्वति RV. 4, 54, 7.

— वि 1) wegdrängen, verschrecken: वि द्वेषासिनुहि RV. 6, 10, 7. वि य इनात्पुत्रः पावको अम्यं चिच्छिन्नयत्पर्व्याणि 4, 3. — 2) aussenden, ausgehen lassen: अत इनापि विद्यते चिकित्वा व्यानुषज्जातवेदा वसूनि RV. 6, 5, 3.

— सम् zubringen, zutheilen: पनाय्यमोत्रो अस्मे समिन्वतम् RV. 4, 160, 5. प्रजावत्तं रयिमस्मे समिन्वतु 4, 53, 7. 6, 70, 6.

इन् (von इन्् adj. 1) tüchtig, energisch; unternehmend, kühn; strenuus NAIGH. 2, 22. NIR. 3, 11, 11, 21. oft mit पति verbunden: वसुन् इन्स्पतिः RV. 1, 53, 2. इना वाजानां पतिरिन्ः पुष्टीनां सखा 10, 26, 7. पतिद्विन इन्-स्य वसुन्ः पद् आ 1, 149, 1. इन्स्यं त्रानुः 153, 4. गोपाः 164, 21. तमिन्ो दा-श्रुयो वहुता 2, 20, 2. इना वामन्यः पदवोः 7, 36, 2. 10, 3, 1. von Indra 23, 6, 44, 4. 50, 2. इन्तमः सर्वभिर्यो कृ श्रुषैः पृथुश्रयां अमितादापुर्दस्योः 3, 49, 2. von den Marut: पिन्वत्युत्सं यदनासो अस्वरन् 5, 34, 8. इन्तममात्यमा-त्यानाम् 10, 120, 6. इनात् पृच्छं जनिमा कवीनाम् die kraftvollen Geschlech-ter 3, 38, 2. 9, 77, 4. — 2) kräftig, muthig, wild; vom Ross, Stier: इना न प्रायमानो यवसे वृषा RV. 10, 115, 2. इना वसु स हि वोच्छा 8, 2, 35. इन्ः सखा गुवेषणः स धृषुः 7, 20, 5. Vgl. अन्नित्, wo zu setzen ist: unkräftig, feig. — Nach den Lexicographen: m. 1) Herr, Gebieter Un. 3, 2. AK. 3, 4, 114. H. 359. an. 2, 259. MED. n. 2. — 2) König Un. (ÇKDr.: नृपभेद्) MED. — 3) Sonne AK. TRIK. 1, 1, 100. H. 97. H. an, MED. Hār. 11. Ind. St. 2, 261. 282. — 4) die Mondstation Hasta WILS.

इन्त् (desid. von नन्त्) zu erreichen suchen, zustreben: गच्छन् यदित्-तत् RV. 4, 132, 6. प्रुक्तेण शोचिषा यामिन्तन्त् (partic.) 10, 43, 7. यदासामग्रं प्रवतामिन्तसि 73, 4.

— उद् sich anmaassen: भूरीदिन्द्र उदिन्तत्तमोत्रो ज्वभिन्तत्तत्पतिर्नि-न्यमानम् RV. 10, 8, 9.

— सम् erstreben: धीराश्चित्तत्समिन्तत्त अशत RV. 9, 73, 9.

इनानी f. N. einer Pflanze (वटपत्री) RĀGĀN. im ÇKDr.

इनु m. N. pr. eines Gandharva H. 183, Sch.

इन्विका f. astrol. aus dem Arabischen entlehnt Ind. St. 2, 274.

इन्द् angebliche Wurzel, abstrahirt aus इन्द्, soll herrschen bedeuten, NIR. 10, 8. DHĀTUP. 3, 26. इन्दति, ऐन्दत्, इन्दां कबूव VOP. 8, 53. 54, 56.

इन्द्वर n. = इन्दीवर ÇABDAM. im ÇKDr.

इन्दिन्द्र m. eine Art Biene TRIK. 2, 5, 36. H. 1212.

इन्दिरा f. ein Bein. der Lakshmi AK. 1, 1, 2, 23. H. 226. Hār. 224, KATHĀS. 4, 7.

इन्दिरामिन्द्र (इ० + म०) m. ein Bein, Vishnu's RĀGĀN. im ÇKDr.

इन्दिरालय (इ० + आ०) n. = इन्दीवर ÇABDAR. im ÇKDr.

इन्दीवर n. dass. ÇABDAM. im ÇKDr.

इन्दीवर 1) n. der blaublühende Lotus, Nymphaea stellata und cya-nea AK. 1, 2, 3, 36. H. 1164. an. 4, 240. MED. r. 250. R. 5, 13, 64. SUÇR. 1, 137, 20. 333, 20. 2, 53, 12. AMAR. 40. ०ष्याम INDR. 1, 8. MBu. 13, 669, R. 2, 88, 14. 3, 51, 28. 5, 19, 19. विकसितकुमुदेन्द्रीवरलोकिनीनाम् BHARTR. 1, 69. नीलेन्द्रीवरलोचना PRAB. 71, 10. ÇRĀGĀRAT. 3. 20. DHĀTAS. 83, 7. Aus den angeführten Stellen lässt sich das Geschlecht nicht erkennen; als m. tritt das Wort auf MBu. 3, 11572, als n. PĀNĀT. I, 107. — 2) f. ०रा N. einer Pflanze, = इन्द्चिर्भिटो RĀGĀN. im ÇKDr. u. d. letztterm W. — 2) f. ०रो N. einer andern Pflanze, Asparagus racemosus Willd., AK. 2, 4, 3, 19. H. a. n. MED.

इन्दीवरिणी f. eine Gruppe von इन्दीवर RĀGĀN. im ÇKDr.

इन्दीवार n. = इन्दीवर RĀJAM. zu AK. 1, 2, 3, 36. ÇKDr.

इन्डु m. Un. 1, 12. bezeichnet ursprünglich Tropfen und Funken (vgl. द्रप्स), wie das dem RV. unbekanntes विन्डु, विन्डु, mit welchem es vielleicht gleiches Ursprungs ist; überhaupt ähnliche gerundete Körper,